

Rozstrzyganie sporów dotyczących domen internetowych w Polsce i w Nowej Zelandii – zarys ogólny

Zaskakująco szybki rozwój Internetu na całym świecie przyczynił się do powstania nowych, wcześniej nieistniejących dziedzin prawa. Również wiele aktualnych regulacji musiało zostać dostosowanych do realiów działań w sieci. Jednym z takich przykładów jest obszar domen internetowych. Z formalnego punktu widzenia nie są one wymieniane pośród praw własności intelektualnej i przemysłowej, jednak takimi są i powinny być tak traktowane. Pełnią funkcje identyfikacyjne odróżniające towary i usługi i nabierają charakteru znaków towarowych umiejscowionych w nowej przestrzeni, jaką jest Internet.

Poniższy artykuł stanowi studium porównawcze systemu rozstrzygania sporów dotyczących domen internetowych na przykładzie Polski i Nowej Zelandii, a zatem krajów będących w dwóch różnych systemach prawnych: kontynentalnym oraz precedensowym. Mimo kolosalnych różnic tych systemów rozwiązania w obszarze domen internetowych nie odbiegają daleko od siebie. Międzynarodowe ujednoczenie prawne nowo powstałego obszaru Internetu sprzyja uniwersalnemu i szybkiemu radzeniu sobie z konfliktami, przy użyciu nowoczesnych środków komunikacji.

I. Zasady ogólne

Zasady Jednolitego Rozwiązywania Sporów Dotyczących Domen Internetowych (ang. *Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy* – UDRP) zostały spisane przez ICANN (ang. *The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*) w 1999 r. i obowiązują wobec domen typu: .com, .net, .org i kilku krajowych. Mają one ogromne znaczenie dla orzecznictwa i stosowania ujednoczonych zasad w tym obszarze.

Spory dotyczące domen internetowych najwyższego stopnia zgodnie z UDRP rozstrzygane są przez akredytowane przez ICANN arbitraże na całym świecie, takie jak:

- *World Intellectual Property Organization* (WIPO), czyli Światowa Organizacja Własności Intelektualnej, będąca jedną z 16 wyspecjalizowanych agend ONZ¹. Przy WIPO działa Centrum Arbitrażu i Mediacji, zajmujące się także sporami dotyczącymi domen internetowych, oficjalnie wyznaczone przez ICANN w 1999 r.²;

---

¹ Zob.: <http://www.un.org/>.

² Zob.: <http://www.wipo.int/amc/en/index.html>.

- *Asian Domain Name Dispute Resolution Centre* (ADNDRC) – działający na terenie Azji, akredytowany w 2002 r.³;
- *National Arbitration Forum* (NAF) – aktywny głównie w Ameryce Północnej, akredytowany w 1999 r.⁴;
- *The Czech Arbitration Court* – odpowiedzialny wyłącznie za spory związane z europejską domeną .eu i akredytowany dopiero w 2008 r.⁵.

W przypadku Nowej Zelandii podmiotem odpowiedzialnym za obszar domen internetowych jest InternetNZ⁶. Jednostka ta podlega ICANN, co potwierdzone zostało podpisanym porozumieniem z 19.10.2007 r., dookreślającym wzajemne kompetencje i rolę w kształtowaniu przestrzeni w Internecie na terenie Nowej Zelandii⁷.

II. Podmioty odpowiedzialne za obszar domen internetowych w Polsce i Nowej Zelandii

1. Polska

W Polsce polityka rozstrzygania sporów w tym temacie wzorowana jest na rozwiązaniach unijnych oraz podlega silnemu wpływowi Centrum Mediacji i Arbitrażu przy Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO).

Naczelną krajową instytucją zajmującą się rejestracją i administracją nazw domeny krajowej .pl oraz wieloma nazwami domen drugiego stopnia jest NASK, czyli Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa. Powołana została w 1991 r., wówczas jako Zespół Koordynacyjny Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej przy Uniwersytecie Warszawskim⁸. Od grudnia 1993 r. do 1.10.2010 r. miała status jednostki badawczo-rozwojowej. Obecnie, na podstawie ustawy z 30.4.2010 r., nadano jej formę organizacyjną instytutu badawczego⁹. Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa jest zatem państwową osobą prawną, pod nadzorem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jednostka ma dość zamknięty charakter. Udział społeczeństwa przejawia się głównie na poziomie uczestnictwa w organizowanych konferencjach czy spotkaniach.

2. Nowa Zelandia

W Nowej Zelandii, będącej częścią systemu *common law*, budując obszar zarządzania domenami oraz rozwiązywania sporów wzorowano się na regulacjach brytyjskich stosowanych przez Nominet. Ten ostatni jest rejestratorem nazw domen internetowych takich jak .co.uk i .uk i wielu innych w Wielkiej Brytanii¹⁰. Podmiotem odpowiedzialnym

³ Zob.: <https://www.adndrc.org/index.html>.

⁴ Zob.: <http://www.adrforum.com/>.

⁵ Zob.: <http://www.adr.eu/>.

⁶ Zob.: <http://internetnz.net.nz/>.

⁷ Tekst porozumienia: <http://www.icann.org/en/cctlds/nz/nz-icann-letters-29oct07.pdf>.

⁸ Zob.: <http://www.nask.pl/>.

⁹ Ustawa o instytucjach badawczych z 30.4.2010 r.: isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU20100960618&type=2.

¹⁰ Zob.: <http://www.nic.uk/>.

za zarządzenie domeną krajową o sufiksie .nz oraz pomocą w rozwiązywaniu sporów Nowej Zelandii jest *Domain Name Commission Limited* z siedzibą w stolicy kraju, Wellington¹¹. Jednostka ta ma status stowarzyszenia i przynależy do InternetNZ, będącej organizacją *non-profit* o całkowicie otwartym charakterze. Ta ostatnia powstała w 1995 r. i już w 1996 r. przejęła od Uniwersytetu Waikato kompetencje dotyczące rejestracji domen¹². Głównym jej zadaniem jest ułatwienie dostępu do Internetu mieszkańcom tego kraju, nadzór nad przestrzeganiem wyznaczonych standardów oraz nad domeną krajową pierwszego stopnia .nz¹³. Otwarty charakter organizacji pozwala na czynny i realny udział społeczeństwa w dyskusji odnośnie Internetu¹⁴. Istnieje wiele form członkostwa, szczegółowo opisanych na oficjalnej stronie organizacji, a aktywność członków mających wpływ na jej działalność jest bardzo wysoka¹⁵.

InternetNZ ma pełną kontrolę nad dwoma najważniejszymi jednostkami w obszarze domen internetowych w Nowej Zelandii: *Domain Name Commission Limited* oraz *The New Zealand Domain Name Registry Limited*¹⁶. Ta pierwsza powołana do życia 1.6.2006 r. ma na celu stały monitoring Internetu, dokonuje rejestracji akredytowanych Rejestratorów oraz odpowiada za rozstrzyganie sporów w tym temacie¹⁷. Na stronie DNC znajduje się pełna lista Rejestratorów¹⁸. Druga – *The New Zealand Domain Name Registry Limited* wyłącznie rejestruje domeny o sufiksie .nz. Jej charakter jest analogiczny do Krajowego Rejestru Domen¹⁹.

III. Rozwiązywanie sporów dotyczących domen internetowych w Polsce i Nowej Zelandii

1. Polska

Sądy polubowne rozstrzygające kwestie domen internetowych w Polsce to:

- Sąd Polubowny ds. domen internetowych działający przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji (PIIT), odpowiedzialny za spory dotyczące domen internetowych z sufiksem .pl;
- Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie – spory dotyczące domen internetowych z sufiksem .pl poza sytuacją, gdy strony mają miejsce zamieszkania lub siedzibę poza granicami RP.

¹¹ Zob.: <http://dnc.org.nz/>.

¹² Zob.: <http://www.waikato.ac.nz/>.

¹³ Dodatkowe zestawienia i statystyki odnośnie do rosnącej liczby domen pierwszego oraz drugiego stopnia: http://dnc.org.nz/content/calendar_stats.html.

¹⁴ Raport o działalności InternetNZ dotyczący lat 2010 i 2011: [http://internetnz.net.nz/system/files/5%20-%20InternetNZ%20Annual%20Report%202010-2011\(1\).pdf](http://internetnz.net.nz/system/files/5%20-%20InternetNZ%20Annual%20Report%202010-2011(1).pdf).

¹⁵ Opis typów członkostwa wraz ze stosownymi opłatami: <http://internetnz.net.nz/membership/membership-types>.

¹⁶ Oficjalna strona *The New Zealand Domain Name Registry Limited*: <http://nzrs.net.nz/>.

¹⁷ Proces akredytacji Rejestratorów szczegółowo został opisany w dokumencie „Authorisation Process”: http://dnc.org.nz/content/authorisation_process.pdf.

¹⁸ Lista Rejestratorów: <http://dnc.org.nz/story/authorised-registrars>.

¹⁹ Zob.: <http://dns.pl/>.

Centrum Mediacji i Arbitrażu przy Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) angażuje się, gdy strony sporu mają miejsce zamieszkania poza granicami RP lub Wspólnoty. W przypadku sporów dotyczących domeny europejskiej z sufiksem .eu podmiotem stale odpowiedzialnym za rozstrzygnięcie sporów jest Sąd Arbitrażowy w Pradze.

1.1. Sąd Polubowny ds. Domen Internetowych działający przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)

Sąd Polubowny ds. Domen Internetowych działa przy PIIT i powołany został w 2003 r.²⁰. Do jego kompetencji należy rozstrzygnięcie sporów prawnych dotyczących domen internetowych z sufiksem .pl. W głównej mierze dotyczą one naruszeń własności przemysłowej, ale i dóbr osobistych. Postępowanie występuje w dwóch odmianach: arbitrażu lub mediacji. Analizując zestawienia liczbowe postępowań przed sądem, można zauważyć ogromną przewagę ilościową postępowań arbitrażowych nad mediacyjnymi²¹. Można także wyciągnąć wnioski, że duża liczba spraw – uważa się, że nawet co trzeci przypadek – kończy się brakiem zgody pozwanego na rozstrzygnięcie sprawy przez Sąd Polubowny.

1.2. Procedura przed Sądem Polubownym ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji

Postępowanie arbitrażowe oparte jest na regułach określonych przez WIPO²². Powód przed wszczęciem postępowania arbitrażowego powinien na piśmie poinformować o tym fakcie biuro²³, zaznaczając takie elementy, jak strony sporu oraz nazwy domen²⁴. Biuro wysła następnie stronom klauzulę arbitrażową. W sytuacji gdy obie strony podpiszą klauzulę, składany jest pozew z kopią dla pozwanego, który ma 7 dni na odpowiedź²⁵. W sytuacji niepodpisania przez abonenta nazwy domeny klauzuli stosowane są art. 22, 23 i 24 Regulaminu NASK²⁶. Strony wspólnie wskazują arbitra z dostępnej listy arbitrow²⁷. W przypadku gdy pozwany nie odpowie na pozew w określonym terminie, arbiter wydaje wyrok po zapoznaniu się z aktami sprawy. Również nieobecność na rozprawie stron czy też ich pełnomocników poinformowanych prawidłowo o terminie rozprawy nie wstrzymuje postępowania. Zazwyczaj następuje to w przeciągu 30 dni od przyjęcia sprawy. W toku postępowania arbiter umożliwia każdej ze stron przedstawienie swoich stanowisk.

²⁰ Oficjalna strona Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji: <http://www.piit.org.pl>.

²¹ Co przejawia się także w niewielkiej liczbie mediatorów – 4 i relatywnie dużej arbitrow – 35.

²² WIPO expedited arbitration rules for domain name dispute resolution under .pl: http://www.piit.org.pl/_gALLERY/65/656/196.pdf.

²³ Trzy proponowane drogi: telefoniczna (fax), mailowa bądź tradycyjna – pocztą.

²⁴ Dane te można łatwo odnaleźć w wyszukiwarce WHOIS. W przypadku gdy są one zastrzeżone, należy złożyć do NASK lub innego rejestratora wniosek o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych.

²⁵ Wzór pozwu oraz odpowiedzi na pozew dostępne są na stronie PIIT.

²⁶ Mowa o Regulaminie nazw domeny .pl z 18.12.2006 r.

²⁷ Lista aktualnych arbitrow: http://www.piit.org.pl/piit2/index.jsp?place=Menu02&news_cat_id=66&layout=2.

Zaletą postępowania arbitrażowego powinien być stosunkowo krótki czas postępowania, jednak realnie jest on dużo dłuższy, sięga nawet 160 dni. Tylko w wyjątkowych okolicznościach terminy są przedłużane, co następuje na wspólny wniosek stron bądź na skutek decyzji arbitra i nie może być przedmiotem zarzutu strony. Postępowanie prowadzone jest sprawnie także dzięki składanym przez strony wnioskom dowodowym, które mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi. Dodatkowo sam arbiter może zdecydować o przeprowadzeniu określonego dowodu. Jedną z największych zalet tego rozwiązania jest stała możliwość zawarcia ugody między stronami, która powoduje umorzenie postępowania przez arbitra. Oczywiście każda ze stron może być reprezentowana przez osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych. Nie ma także przymusu, by był nim adwokat czy radca prawny. Istotny jest również stosunkowo niski koszt postępowania. Przed złożeniem wniosku przedprocesowego powód wnosi opłatę kancelaryjną, która nie podlega zwrotowi. Strona żądająca przeprowadzenia czynności nieprzewidzianych w pozwie w ramach postępowania arbitrażowego lub przeprowadzenia ich poza siedzibą PIIT zobowiązana jest do uiszczenia zaliczki pod rygorem odmowy ich przeprowadzenia. Całość kosztów powinna być zgłoszona najpóźniej w następnym dniu po powzięciu wiadomości o zamknięciu postępowania rozpoznawczego²⁸.

1.3. Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej

Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej powstał 1.1.1950 r., wtedy pod nazwą Kolegium Arbitrów przy Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego, i jest obecnie najbardziej znanym sądem arbitrażowym w Polsce²⁹. Od 1990 r. sąd ten działa w ramach Krajowej Izby Gospodarczej w Warszawie. Jest on członkiem i założycielem Międzynarodowej Federacji Instytucji Arbitrażu Handlowego, członkiem Międzynarodowej Izby Handlowej (ICC) w Paryżu i wielu innych naczelných instytucji arbitrażowych. Co ważne, staje się coraz popularniejszy na arenie międzynarodowej, o czym świadczą rosnące statystyki spraw o charakterze międzynarodowym – obecnie na poziomie 20%. Aktualnie na Liście Arbitrów znajduje się, według danych zamieszczonych na stronie Sądu, ponad 200 arbitrów oraz przeszło 100 mediatorów. Osobną kategorię stanowią arbitrzy do spraw domen internetowych, w liczbie około 20. Działalność arbitrów opiera się na Kodeksie Etyki Arbitra³⁰. W obszarze domen internetowych kompetencja Sądu Arbitrażowego przy KIG została określona na mocy porozumienia z Nauką i Akademicką Siecią Komputerową NASK wprowadzającego od 18.3.2007 r. nowe reguły pt. „Nowa procedura rozstrzygnięcia sporów o domeny internetowe .pl”³¹. Na przestrzeni ostatnich lat wyraźnie widać wzrost zainteresowania arbitrażem jako nowoczesną i szybszą formą rozwiązania sporu³².

---

²⁸ Stawki dookreślone zostały na oficjalnej stronie Sądu. Na przykład opłata kancelaryjna w postępowaniu arbitrażowym wynosi 246 zł (z VAT).

²⁹ Zob.: <http://www.sakig.pl/>.

³⁰ Kodeks Etyki Arbitra: <http://www.sakig.pl/pl/arbitraz/arbitrzy/kodeks-etyki-arbitra>.

³¹ Zob.: <http://www.sakig.pl/uploads/pdf/domeny.pdf>.

³² Dokładne statystyki dostępne są na stronie Sądu.

1.4. Procedura arbitrażu przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej

Najważniejszym elementem postępowania jest klauzula arbitrażowa o treści: „[...] Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy lub powstające w związku z nią będą rozstrzygane przez Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie stosownie do Regulaminu tego Sądu obowiązującego w dacie wniesienia pozwu [...]”³³. Postępowanie arbitrażowe może być wszczęte na każdym etapie prowadzenia sporu i, co ważne, istnieje także możliwość wycofania się z niego w każdym czasie przed wyznaczeniem rozprawy, również po jej wyznaczeniu – za zgodą pozostałych stron. Także miejsce wyznaczane jest przez strony i może być określone poza siedzibą stałego sądu arbitrażowego. Istnieje też możliwość prowadzenia postępowania arbitrażowego wyłącznie drogą korespondencyjną. Jego wszczęcie następuje przez wezwanie na arbitraż lub samo wniesienie pozwu. W pozwie może być wybrany konkretny arbiter powołany przez stronę, może zawierać wniosek o rozpoznanie sprawy przez arbitra jedyne lub wnioski o wyznaczenie arbitra przez Radę Arbitrażową. Trybunał arbitrażowy, będący organem orzekającym, rozstrzyga sprawę na rozprawie lub bez rozprawy, na podstawie zgromadzonej dokumentacji, za wolą stron. Posiedzenia Sądu nie są jawne, co jest często krytykowane przez środowisko. Poufne bywa nawet samo wszczęcie postępowania. Wyroki zapadają większością głosów, z możliwością zgłoszenia zdań odrębnych. Powinny być wydawane w przeciągu miesiąca od zamknięcia postępowania. Czas trwania postępowania to 6–9 miesięcy. Koszt postępowania zawiera w sobie opłatę rejestracyjną i arbitrażową, zgodnie z taryfami opłat. Strona powodowa wnosi opłatę rejestracyjną w wysokości 2000 zł, z pewnymi wyjątkami. Opłaty arbitrażowe zaś są uzależnione od kwoty – przykładowo do 40 000 zł wynosi ona 3000 zł³⁴. Nie istnieje formuła dopłat za wyroki wstępne ani za zażalenia czy apelację z racji jednoinstancyjności postępowania. Jedyne dodatkowe koszty mogą być związane z podróżą czy noclegami arbitrów, tłumaczeniami itp.³⁵

2. Nowa Zelandia

W Nowej Zelandii podmiotem odpowiedzialnym za spory związane z domenami internetowymi z sufiksem .nz jest *The Dispute Resolution Service*, zarządzane przez *Domain Name Commission Limited*³⁶. Jej działania opierają się na polityce ujętej w dokumencie *The Dispute Resolution Service Policy and Procedure* (DRS)³⁷. *The Dispute Resolution Service Policy and Procedure* prowadzi swoje działania za pośrednictwem poczty elektronicznej. Każda skarga powinna być kierowana w pierwszej kolejności do Rejestratora, u którego

³³ Źródło: oficjalna strona Sądu Arbitrażowego przy KIG.

³⁴ Taryfa opłat za czynności Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej: <http://www.sakig.pl/uploads/pdf/taryfa.pdf>.

³⁵ Tabela kosztów Sądu Arbitrażowego przy KIG: <http://www.sakig.pl/uploads/pdf/taryfa.pdf>.

³⁶ Oficjalna strona *The Dispute Resolution Service*: <http://dnc.org.nz/story/drs-home>.

³⁷ Tekst *The Dispute Resolution Service Policy and Procedure*: <http://www.nominet.org.uk/disputes/drs/?contentId=5239>.

dokonano rejestracji spornej domeny. Dopiero gdy sprawa nie daje się rozwiązać na tym poziomie, otwierane są kolejne sposoby rozstrzygnięcia sporu, tj. udział w sporze *The New Zealand Domain Name Registry Limited*.

The Dispute Resolution Service Policy and Procedure działa na trzech poziomach:

- 1) nieformalna pomoc w postaci mediacji dostępna tylko w wypadku odpowiedzi na skargę (jako jedyna w pełni bezpłatna);
- 2) udział akredytowanych ekspertów. Opłata w wysokości 2000 USD netto;
- 3) w przypadku wniesienia apelacji – panel 3 ekspertów podejmuje ostateczną decyzję. Opłata 7200 USD netto.

Zgodnie z danymi, w 2011 r. (do końca sierpnia 2011 r.) wniesiono 26 spraw. W tym czasie wpłynęło także 17 skarg, które zostały odrzucone z przyczyn formalnych. Z wspomnianych 26 spraw 4 rozważane były przez ekspertów, 5 – zostało wycofanych, zaś 1 – rozwiązana była w procesie mediacji³⁸.

3. Procedura

Zgodnie z regułami skarga powinna być wniesiona w ciągu 60 dni od dowiedzenia się przez skarżącego o naruszeniu praw do domeny. Skarżący musi w niej wykazać, że ma prawa do nazwy domeny, która jest identyczna lub podobna do tej stanowiącej przedmiot sporu, oraz fakt, że rejestracja owej domeny przez obecnego posiadacza była niezgodna z prawem. Całość argumentacji opiera się na uprawdopodobnieniu obydwu warunków kumulatywnie³⁹. Procedura prowadzona jest w systemie elektronicznym. Jedynie w przypadku pozwanego konieczne jest wysłanie kopii skargi wraz z dokumentacją dowodową do DNS drogą pocztową. Aby złożyć skargę należy zalogować się na stronie internetowej *Domain Name Commission*, wejść w zakładkę *dispute resolution*⁴⁰. W pierwszej kolejności składana jest skarga przez podmiot kwestionujący aktualny stan. Skarżący musi wykazać prawo do identycznej lub podobnej nazwy domeny oraz fakt, że rejestracja spornej domeny była niezgodna z prawem.

W przypadku spełnienia warunków skargi powoływany jest mediator, który stara się pomóc w rozwiązaniu sprawy na tym etapie. Koszty mediacji pokrywa DNC. W przypadku zawarcia ugody spisywane jest porozumienie prawnie wiążące. Istnieje także możliwość wniesienia apelacji, rozpatrywanej przez panel trzech ekspertów⁴¹.

4. Transfer domen internetowych – zmiana Rejestratora

W przypadku chęci zmiany Rejestratora w Nowej Zelandii konieczne jest posiadanie UDAI (*Unique Domain Authentication ID*), będącego swoistym kluczem identyfikacyjnym do posiadanej domeny. Posiadacz domeny może w każdym momencie zmienić swojego Rejestratora, np. przez wzgląd na koszty czy lepsze warunki umowy. Nie ma

³⁸ Więcej informacji na ten temat: http://dnc.org.nz/content//summary_data_11.html.

³⁹ Mowa o pojęciu *the balance of probabilities*, znanym w systemie *common law*.

⁴⁰ Zob.: www.dnc.org.nz.

⁴¹ Więcej na temat procedury: http://dnc.org.nz/content//Final_Dispute.pdf.

obowiązku podawania powodów takiej zmiany, a co najważniejsze – pierwotny okres, na który podpisano umowę z wcześniejszym Rejestratorem, obowiązuje także i nowego. Należy jednak mieć na względzie, że pewne zobowiązania z poprzednim Rejestratorem mogą wciąż wiązać posiadacza domeny. Rozwiązanie to jest analogiczne do polskich regulacji. Każdy z akredytowanych Rejestratorów określa własne reguły transferu domeny, najczęściej związane z ograniczeniem czasowym, np. kilka dni lub tygodni po dacie rejestracji domeny albo przed końcem okresu rozliczeniowego⁴².

5. Zakończenie

Jak łatwo zauważyć, analizując rozwiązania zagraniczne w obszarze domen internetowych, przyjmowane modele bywają w swoim założeniu podobne. Różnorodne rozmieszczenie kompetencji czy zmienne podziały organizacyjne są naturalnymi odmiennosciami. Głównym celem jest jednak wprowadzenie tanich oraz łatwo dostępnych sposobów rozstrzygnięcia sporów przy użyciu ADR. Nowa Zelandia wydaje się ciekawym studium tematu, szczególnie jako przedstawiciel innego systemu prawnego. W kraju tym bardzo dba się o efektywność rozwiązań oraz dostosowywanie prawa do różnorodnych wymogów społeczeństwa. Znamiennym przykładem jest wprowadzenie w połowie 2010 r. *macrons* w obszar domen internetowych. *Macrons* są samogłoskami występującymi w pisanym języku maoryskim. Mają za cel pokazanie, że dźwięk samogłoski w słowie zostanie przedłużony, przez co odpowiednio zaznaczony, a ich użycie w słowie zmienia ich pierwotne znaczenie⁴³. W związku z powyższym do zestawu znaków dozwolonych przy stosowaniu domeny .nz dołączono nowe samogłoski, takie jak: ā, ē, ī, ō and ū. Dzięki temu takie domeny jak maori.nz zostały zduplikowane do .māori.nz.

ABSTRACT

The subject of the article is a comparison of alternative dispute resolutions in the field of Internet domain names in Poland and in New Zealand. Analyzing foreign solutions in that area, it is clear that those models tend to be similar in concept. Varied distribution of competence, or organizational divisions are natural differences. The main goal is the introduction of cheap and easily available ways of settling disputes using ADR.

⁴² Przykładowa procedura transferu domeny dotycząca NetArt: <http://nazwa.pl/domeny-transfer-domen-polskich.html>.

⁴³ Więcej na ten temat: <http://dnc.org.nz/story/faq-domain-names-macrons-idns>.